

OCHRANA BIODIVERZITY

Národní program ČSOP

Závěrečná zpráva o projektu

Záchrana lučních sadů v pozemkovém spolku Meluzína

číslo projektu: **141435**

1. Údaje o organizaci, která projekt realizovala:

organizace : **EC Meluzína RCAB**

právní forma: **Pobočný spolek (Hlavní spolek: Asociace Brontosaura)**

spisová značka: **L 29556 vedená u Městského soudu v Praze**

adresa sídla: **Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01**

bankovní ústav a číslo účtu: **Raiffeisen Bank 754594052/5500** IČO :**49752065**

statutární zástupce : jméno: **Ing. Martin Lípa** funkce: **vedoucí regionálního centra**

telefon , fax, e-mail (operativní spojení): **777086620, ec.meluzina@volny.cz**

2. Údaje o osobě zodpovědné za realizaci projektu *)

jméno: **Ing. Martin Lípa**

kontaktní adresa: **Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01**

telefon, e-mail, fax (operativní spojení): **777086620, ec.meluzina@volny.cz**

3. Údaje o projektu

obsah projektu: **Praktická péče o zatravněné výsadby vyšších kmenných tvarů na pozemku člena pozemkového spolku Meluzína**

stručný popis projektu:

1. Ošetření starých ovocných vysokokmenů
2. Péče o bylinný porost
3. Výsadba nových stromů

Záchrana lučních sadů v pozemkovém spolku Meluzína

Úvod

Projekt byl umístěn na nové lokalitě Pozemkového spolku Meluzína (PSM) v Českém středohoří v malé osadě Hlupice

Jedná se o starou ovocnou alej převážně jabloní a hrušní podél polní a lesní komunikace spojující osadu Hlupice s Třebušínem. Nejstarší stromy pocházejí z meziválečného období. Další vlna výsadeb v aleji proběhla v 60. letech 20. století. Stromy jsou dosti zanedbané a intenzívně prorůstají náletovými dřevinami. Travní porost je ruderalizovaný dlouhodobou neúdržbou. Jedná se o mozaiku mezofilních ovsíkových luk promísenou s drobnými fragmenty širokolistých suchých trávníků bez jalovce obecného a význačného výskytu vstavačovitých.

Cesta je velmi frekventovaná pěšími cyklo i hipoturisty a tvoří fragment dříve velmi hojných ovocných výsadeb typických pro většinu Českého Středohoří.

Pozemkový spolek zde chce dlouhodobě působit na obnově výsadeb s použitím starých odrůd zapěstovaných jako polokmeny a vysokokmeny na bujných podnožích.

Cíle projektu:

1. Prodloužit životnost lučních výsadeb v zájmovém území pozemkového spolku.
2. Zachránit luční vegetaci před degradací a ruderalizací.
3. Vysadit nové stromy.

Stručný popis realizace projektu:

V letošním roce se podařilo realizovat všechny cíle projektu hlavně díky výborné spolupráci s vlastníkem pozemku i s obyvateli osady Hlupice, kteří nám s realizací potřebných opatření velmi pomohli. Část prací tak byla vykonána na dobrovolnické bázi. Popis opatření v lokalitě:

1. Pokosení celé plochy cca 4000 m². Jednalo se celkem o dvě seče. Opatření je nezbytné k udržení květnatého charakteru bylinného patra – potravní základny pro bezobratlé závislé na nektaru. Část plochy, která dříve porůstala hlohy a trnkami bude i nadále nezbytné kosit 2x ročně pro účinnou regulaci těchto dřevin a k urychlení převodu na luční společenstvo.

2. Ošetření ovocných vysokokmenů- celkem 15 stromů, které vyžadovaly akutní zásah. Jedná se o stromy s výškou 5 a více metrů s rozložitými korunami. Kmeny i větve mají rozsáhlé dutiny. Z hlediska bezpečnosti bylo ošetření nutné provést pomocí zkušených profesionálních stromolezců.

3. Výsadba dřevin a zhotovení opěrných konstrukcí. K výsadbě byly použity odrůdy Děkanka letní, Krvavka velká, Solanka, Hardyova, Špínka, Muškatelka turecká, Koporečka, které jsou v širším okolí hojné.

4. Výchovný řez mladých stromů je zásadní součástí péče o nové výsadby. Bez tohoto opatření nelze kvalitně založit staticky stabilní korunu stromu.

Prostředky v rámci projektu byly použity na úhradu potřebných materiálů a jízdních nákladů. Náklady na služby byly určeny pro specialisty – profesionální arboristy - k ošetření velkých stromů stromolezeckou technikou.

Projekt byl v žádosti rozpočtován na částku: **27.500,- Kč**. V rámci výběrového řízení Podpora biodiverzity byla stanovena podpora ve výši: **20.000,- Kč**. Na základě žádosti z 18.8. 2014 bylo provedeno následující snížení rozsahu práce v rámci projektu:

- vypuštění určení odrůd starých stromů na lokalitě
- zmenšení rozsahu ošetření stromů z 15 ks na 10 ks

Odborné zázemí projektu:

Ing. Zdena Koberová - pracovnice CHKO Železné hory a pomolog

Ing. Miroslav Láska - profesionální pomolog Litoměřice

Jiří Bouma - profesionální pomolog Litoměřice

Ing. Jan Pospíšil – profesionální arborista

Rekapitulace výstupů projektu.

1. Ošetření 15 stromů konzervačním řezem.
2. Dosadba a ochrana proti okusu zvěří 10 stromů
3. Seč a úklid travní hmoty ze 4000 m² v režimu dvojí seče.
4. Určení odrůd u 15 stromů.
6. Fotodokumentace
7. Dokumentace opatření v prostředí GIS MISYS

Průběh realizace projektu

březen – duben výsadba stromů

květen – 1 seč pozemků

květen – červenec – zálivka výsadeb

- ošetření stromků proti hmyzím škůdcům

srpen – září – kontrolní návštěvy genofondové plochy jabloní a hrušní

- 2 seč pozemků
- letní řez stromů
- likvidace nevhodných dřevin na místě další výsadby
- fotodokumentace

říjen – výsadba a zabezpečení stromů

listopad – zavedení evidence v GIS MISYS

- zpracování závěrečné zprávy

Závěr

Předpokládáme a vlastník s tím souhlasí, že výsadby budou trvale přístupné široké veřejnosti. V dalších letech bychom rádi soustředili v této lokalitě sbírku hrušňových odrůd Českého středohoří.

Předpokládáme také zařazení plochy do národní evidence genofondových ploch. Souhlas vlastníka je zatím zajištěn ústním příslibem.

BIOD141435_IMG6491.jpg Výchozí stav lokality na počátku odkřoviňování.

BIOD141435_IMG3219.jpg V průběhu roku 2014 byly provedeny dvě seče bylinného porostu.

BIOD141435_IMG4076.jpg Stav lokality v září 2014.

BIOD141435_IMG4600.jpg Pro místní pomocníky jsme zorganizovali malou instruktáž k péči o stromy.

BIOD141435_IMG4133.jpg Odrůda Punčové je typická pro celé České středohoří. Na Hlupici je zastoupena několika stromy